

Oversigt over analoge lyd- og billedsamlinger i danske institutioner

Af
Eva Fønss-Jørgensen
Statsbiblioteket
21. september 2002

Kulturministeriets Udvalg om Bevaring af den Digitale Kulturarv har bedt Statsbiblioteket tilvejebringe en oversigt over analoge av-samlinger i danske kulturinstitutioner – ud over dem der findes på Statsbiblioteket og i Det Danske Filminstitut. Statsbiblioteket og DFI rummer hovedparten af danske analoge av-materialer, men herudover findes på nogle af de øvrige ABM-institutioner en række mindre av-samlinger, ofte af unik karakter. Med henblik på formuleringen af en national bevaringsstrategi er det ønskeligt at få et overblik over disse av-samlinger.

Statsbiblioteket udsendte medio august 2002 et spørgeskema til de institutioner under Kulturministeriet, som kunne formodes at have av-materialer i deres samlinger. Endvidere udsendtes spørgeskemaet til enkelte andre institutioner. På grund af den korte svarfrist var spørgeskemaet enkelt formuleret: Der ønskedes i første omgang kun oplysninger om antallet af unikke, primært danske av-materialer, fordelt på medietype samt en kort indholdsbeskrivelse og omtrentlig datering af optagelserne. Yderligere oplysninger, f.eks. om materialernes registreringsniveau og bevaringstilstand, må indhentes efterfølgende.

Foreløbige resultater af spørgeskemaundersøgelsen

I alt 56 spørgeskemaer blev distribueret. Heraf returneredes 31 skemaer med oplysninger om av-materialer. 5 institutioner meddelte at de ikke havde av-materialer. 20 institutioner har ikke svaret. Disse antages ikke at have av-materialer. Samtlige institutioner, som har modtaget spørgeskemaet, fremgår af *Bilag 1*.

Samlet antal av-medier

I *Bilag 2* er besvarelserne fra de 31 institutioner med av-materialer specificeret. Det samlede antal av-medier i institutionerne udgør 644.043 enheder. Det skal bemærkes, at heri indgår 557.500 lydbogskassetænder fra Danmarks Blindebibliotek, mens de resterende 66.543 enheder fordeler sig på de øvrige 30 institutioner.

Ved en nøjere gennemgang af besvarelserne og de medfølgende kommentarer viste det sig, at en del af de av-medier, som institutionerne havde indrapporteret, ikke var unikke, idet der enten var tale om radio/tv eller publicerede materialer, som findes i Statsbibliotekets samlinger i forvejen, eller der var tale om udenlandske produktioner og materialer, som er sikret på anden vis. Elev-produktioner ved konservatorierne, skuespillerskolerne og Filmskolen er ikke medregnet som unika (selv om de i princippet er det). Endelig har enkelte institutioner med unika ikke opgivet antal enheder, hvorfor der kræves nærmere opfølgning.

Samlet antal unikke av-medier (skønnet):

I alt 39.178 enheder skønnes at være unikke¹, jf. Bilag 2.

Materialer typer:

Størsteparten af de unikke materialer er spolebånd (13.072) og kassettebånd (11.892).
Envidere findes et relativt stort antal videobånd (5.572) og filmruller (5.991).
De gamle medier udgør samlet et beskedent antal: valser (1.180), 78'ere (648) og trådruller (95).
I kategorien Andet (728) indgår bl.a. ca. 500 pianoruller på Nationalmuseet.

Indhold og omfang af unikke av-samlinger fordelt på institutionerne:

Institutioner med store av-samlinger (over 1.000 enheder):

- Dansk Folkemindesamling: *Folkeminder – sang, musik dans, samtaler 1902 ff, inkl. færøsk og grønlandsk* (7.211)
- Det Fynske Musikkonservatorium/Syddansk Universitetsbibliotek: *Jazz-samlingen* (6.998, heraf ca. 50% dansk)
- Det Kongelige Bibliotek: *Litteratur-/forfatteroptagelser, dansk kompositionsmusik, jazz, diverse historiske/kulturhistoriske optagelser* (5.905)
- Tøjhusmuseet: *Instruktions- og manøvre-film fra hæren (71), samt en stor uregistreret samling af tilsvarende filmruller fra forsvaret (ca. 4.000)*
- Abejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv: *Arbejderbevægelsens historie 1920 ff* (3.968)
- Nationalmuseet, diverse afdelinger: *Etnografiske optagelser, 2. verdenskrig og modstandsbevægelsen, interviews med lokalbefolkning samt idrætshistorie (i alt 3.770)*
- Det Kongelige Teater, Lydafdelingen: *Video-optagelser af balletforestillinger, opera og skuespil 1970-2002* (2.990)
- Statens Arkiver: *Interviews med politikere og historikere, bilag til nyere kommissionsundersøgelser, diverse optagelser fra foreninger* (1.203)

Institutioner med små/mindre av-samlinger (< 1.000 enheder):

De institutioner som har små/mindre av-samlinger fremgår af Bilag 2. Der er tale om unikke samlinger (fra 5 til ca. 500 enheder), som knytter sig til institutionernes emnefelt.

Konklusion (foreløbig)

Oversigten viser, at der i institutionerne findes væsentlige samlinger af unikke av-materialer, som bør indgå i overvejelserne over en national bevaringsstrategi. Statsbiblioteket vil i den bevaringsplan, der p.t. er under udarbejdelse, indtænke og kontakte disse samlinger i det videre arbejde med henblik på videns- og ressourcodeling i bevaringsarbejdet.

Bilag 1: Institutioner, som har modtaget spørgeskema

Bilag 2: AV-materialer i kulturinstitutionerne - medietyper/antal

Bilag 3: Spørgeskema

---

¹ Bemærk at der er tale om en skønsmæssig opgørelse baseret på de indkomne svar. Der har kun været tid til ganske få opfølgende kontakter. Endvidere skal bemærkes, at der i opgørelsen ikke tages stilling til, om materialerne skal bevares, men udelukkende om de er unikke.

Bilag 1: Institutioner, som har modtaget spørgeskema

Spørgeskema blev udsendt 13. august 2002 til flg. institutioner

Nr.	Institution:	Svar modtaget	Haves AV?
1.	Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv	X	ja
2.	Arkiv for Ny Litteratur / Hald	X	ja
3.	Center for Dansk Billedkunst	X	ja
4.	Danmarks Blindebibliotek	X	ja
5.	Danmarks Grafiske Museum / Dansk Pressemuseum	X	ja
6.	Dansens Hus / Danseinformationscentret	X	ja
7.	Dansk Folkemindesamling	X	ja
8.	Dansk Jagt- og Skovbrugsmuseum	X	ja
9.	Dansk Landbrugsmuseum	X	ja
10.	Den danske Filmskole	X	ja
11.	Det Fynske Musikkonservatorium/SDUB	X	ja
12.	Det Jyske Musikkonservatorium	X	ja
13.	Det Kongelige Bibliotek	X	ja
14.	Det Kongelige Danske Kunstakademi (Mediekunst)	X	ja
15.	Det Kongelige Teater, Lydafdelingen	X	ja
16.	Det Kongelige Teaters Bibliotek og Arkiv	X	ja
17.	Handels- og Søfartsmuseet, Kronborg	X	ja
18.	Kunstindustrimuseets Bibliotek	X	ja
19.	KVINFO	X	ja
20.	MIC	X	ja
21.	Museet for Samtidskunst, Roskilde	X	ja
22.	Nationalmuseet, Etnografisk Samling	X	ja
23.	Nationalmuseet, Frihedsmuseet	X	ja
24.	Nationalmuseet, Frilandsmuseet	X	ja
25.	Nationalmuseet, Nyere Tid	X	ja
26.	Nordjysk Musikkonservatorium	X	ja
27.	Skuespillerskolen ved Århus Teater	X	ja
28.	Statens Arkiver (Rigsarkivet)	X	ja
29.	Statens Museum for Kunst	X	ja
30.	Teatermuseet i Hofteatret	X	ja
31.	Tøjhusmuseet	X	ja
32.	Den Hirschsprungske Samling	X	nej
33.	Designskolen Kolding	X	nej
34.	Det Danske Kulturinstitut	X	nej
35.	Det Danske Sprog- og Litteraturselskab	X	nej
36.	Skuespillerskolen ved Odense Teater	X	nej
37.	Arkitektskolen i Århus		
38.	Dansk Litteratur Center		
39.	Dansk Sprognævn		
40.	Det Danske Institut i Rom		
41.	Det Fynske Kunstakademi		
42.	Det Kongelige Danske Kunstakademis Arkitektskole		
43.	Det Kongelige Danske Kunstakademis Konservatorskole		
44.	Det Kongelige Danske Musikkonservatorium		
45.	DIEM		
46.	DNLB		
47.	Forskningscenter for Folkelig Livsoplysning		
48.	Glas og Keramikskolen Bornholm		
49.	Kunstakademiets Bibliotek/Kunsthistorisk Billedarkiv		
50.	Musikhistorisk Museum		
51.	Naturhistorisk Museum		
52.	Ordrupgaard		
53.	Orlogsmuseet		
54.	Rytmask Musikkonservatorium		
55.	Statens Teaterskole		
56.	Vestjysk Musikkonservatorium		

Bilag 2: AV-materialer i kulturinstitutionerne - medietyper/antal

Besvarelser fordelt på medietyper/antal - (samlet antal samt skøn over antal af unikke av-materialer)

Nr.	Institution:	Fonografvalser	78-ere	Lp'er	Trådruller	Spolebånd	Kassettebånd	Vide
1.	Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv	0	93	109	0	670	1.845	?
2.	Arkiv for Ny Litteratur / Hald	0	0	0	0	450	0	?
3.	Center for Dansk Billedkunst	0	0	0	0	0	0	?
4.	Danmarks Blindebibliotek	0	0	0	0	0	577.500	?
5.	Danmarks Grafiske Museum / Dansk Pressemuseum	3	100	20	4	170	72	?
6.	Dansens Hus / Danseinformationscentret	0	0	0	0	0	0	?
7.	Dansk Folkemindesamling	1.026	0	0	0	4.200	1.600	?
8.	Dansk Jagt- og Skovbrugsmuseum	0	0	0	0	0	50	?
9.	Dansk Landbrugsmuseum	0	0	0	0	0	0	?
10.	Den danske Filmskole	0	0	0	0	0	0	?
11.	Det Fynske Musikkonservatorium/SDUB	0	305			4.200	1.800	?
12.	Det Jyske Musikkonservatorium	0	0	0	0	0	42	?
13.	Det Kongelige Bibliotek	0	700	7.500	0	1.700	4.058	?
14.	Det Kongelige Danske Kunstakademi (Mediekunst)	0	0	0	0	0	0	?
15.	Det Kongelige Teater, Lydafdelingen	0	0	0	0	0	0	2.?
16.	Det Kongelige Teaters Bibliotek og Arkiv	0	0	0	0	1.700	1.700	?
17.	Handels- og Søfartsmuseet, Kronborg	0	0	0	0	0	20	?
18.	Kunstindustrimuseets Bibliotek	0	0	0	0	0	?	?
19.	KVINFO	0	0	0	0	0	0	?
20.	MIC	0	0	900	0	425	175	?
21.	Museet for Samtidskunst, Roskilde	0	0	103	0	0	25	?
22.	Nationalmuseet, Etnografisk Samling	0	100	200	40	250	50	?
23.	Nationalmuseet, Frihedsmuseet	0	530	0	0	265	1.362	?
24.	Nationalmuseet, Frilandsmuseet	0	0	0	0	0	78	?
25.	Nationalmuseet, Nyere Tid	0	50	100	50	150	100	?
26.	Nordjysk Musikkonservatorium	0	0	0	0	240	96	?
27.	Skuespillerskolen ved Århus Teater	0	0	20	0	0	0	?
28.	Statens Arkiver (Rigsarkivet)	1	0	0	1	477	529	?
29.	Statens Museum for Kunst	0	0	0	0	48	48	?
30.	Teatermuseet i Hofteatret	150	1.005	0	0	67	80	?
31.	Tøjhusmuseet	0	0	0	0	0	0	?
	I alt:	1.180	2.883	8.952	95	15.012	591.230	6.4

<i>Heraf unikt eller formodet unikt - I alt:</i>	1.180	648	0	95	13.072	11.892	5.5
---	--------------	------------	----------	-----------	---------------	---------------	------------

Analoge lyd- og billedsamlinger i Danmark

Bilag 3

Udfyld venligst skemaet mhp. en oversigt over av-samlinger i danske offentlige institutioner.
Oversigten udarbejdes til Kulturministeriets *Udvalg om Bevaring af den Digitale Kulturarv*.

Institutionen har flg. danske optagelser:

Medietype:	Antal	Indhold (kort angivelse af emne/r)	Optagelsesår (evt. årti)
Fonografvalser			
78'-plader			
Vinylplader			
Trådruller			
Spolebånd			
Kassettebånd			
Video			
Film			
Andet:			

Evt. kommentarer:

Dette skema er udfyldt af:

Institution: _____

Kontaktperson: _____

Adresse: _____

E-mail: _____

Telefon: _____

Skemaet bedes senest 30. august 2002 sendt til:

Eva Fønss-Jørgensen
Statsbiblioteket
Universitetsparken
8000 Århus C
Tlf. 8946 2051
Fax 8946 2220
E-mail: efj@statsbiblioteket.dk

Evt. supplerende materiale kan vedlægges!

